Shemuel, Week 72: 17:12-20 - Family Re-introductions and Familiar Errands

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

17:12-14 Family Re-introductions

1. Professor Ruth Walfish, עיון חדש בשמ"א טו-יז, Megadim 32 (5760)

לפני שננסה ליישב את הקושי הנזכר, נעמוד על הזיקה האמיצה בין פרקים ט"ז-י"ז, וזאת על ידי השוואה ספרותית בין הפרקים. לאחר הוכחת הזיקה, נציע דרך אלטרנטיבית להסביר וליישב חלק מן הסתירות.

Before we attempt to resolve the aforementioned difficulty, we will examine the strong bond between Chapters 16 and 17, via a literary comparison of the chapters. After demonstrating the bond, we will suggest an alternative approach to explain and resolve some of the conflicts.

2. Bereishit 37:36, 39:1

וָהַמְדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל מִצְרָיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַבָּחִים:

ָיוֹסֵף הוּרַד מָצָרַיִמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר סָרִיס פַּרִעֹה שַׂר הַטַּבַּחִים אִישׁ מָצָרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שַׁמַה:

And the Medanim sold him to Egypt, to Potiphar...

And Yosef was brought down to Egypt, and Potiphar acquired him...

3. Malbim to Shemuel I 17:12

טרם יבא לספר ענין דוד, הקדים להשיב על שתי שאלות שישאל המעיין פה, א] איך במלחמה הזאת לא נמצא דוד בין אנשי החיל, הלא מטבע הגבור להמציא את עצמו אל מקום ששם יוכל להראות גבורתו, ומדוע נפקד דוד מלבא אל המערכה. ב] אחר שדוד עמד בתמידות לפני שאול ויהי לו נושא כלים איד לא שמע ענין הפלשתי ולא התעורר על דבריו עד אחר ארבעים יום?

משיב על השאלה הראשונה ודוד בן איש אפרתי הזה, שכבר היה נהוג ביניהם שהצבא היוצא למלחמה היה מתחלק לפי בתי אבות, שהאיש שהיה לו שמונה בנים יצאו הגדולים למלחמה והקטנים מהם נשארו בבית לשרת את אביהם, בפרט אם היה האב זקן ובעל נכסים שהיה צריך שישארו רובם בביתם לשרתו ולשמור את מקנהו, וזה היה פה, שישי אביהם היה לו שמונה בנים והוא היה זקן:

Before it came to tell about David, it first responded to two questions which someone analyzing this might ask her: (1) How was David not found among the warriors in this battle? Isn't it the nature of a warrior to present himself in the place where he can show his strength? And why was David absent from the battlefield? (2) Since David was continuously before Shaul, and he carried [Shaul's] equipment, how did he not hear of the Philistine, and how was he not awakened by his words until after forty days?

It answers the first question, "And David was the son of this man from Ephrat," for it was already customary among them that an army going to war was divided up by family, and the man who had eight sons would have the older ones go to war, and the younger ones would stay in the house to serve their father. Especially if the father was aged, and someone with assets, such that he needed most of them to reman at home to serve him and guard his cattle. And this was the case here, for their father Yishai had eight sons, and was elderly.

4. Professor Robert (Uri) Alter, אמנות הסיפור במקרא (1988) pp. 172-173 (as cited by Prof. Walfish)

שתי גירסאות אלה אינן רק פונקציות של אופיו של דוד, אלא גם של הצורה שבה עלינו להבין את בחירתו למלך. בדיווח הראשון, בחירתו היא אבסולוטית. זוהי בחירה אלוקית חד משמעית... שהיא מוענקת לו כמתת, או כגורל... בדיווח השני, דוד, בפעולה אמיצה, מבטיח לעצמו את דריסת הרגל הראשונה בדרך מן הצאן אל כתר המלוכה...

These two texts are not only a function of David's nature, but also of the way we are expected to understand his selection as king. In the first telling, his selection is absolute; this is an unequivocal Divine choice... granted to him like a present, or a lot... In the second telling, David, with a courageous act, guarantees himself the first step along the path from the sheep to the royal crown...

17:15-20 A Familiar Errand

5. Talmud, Sotah 42b

"ויגש הפלשתי השכם והערב" אמר ר' יוחנן כדי לבטלן מק"ש שחרית וערבית. "ויתיצב ארבעים יום" א"ר יוחנן כנגד ארבעים יום שנתנה בהן חורה

"And the Philistine ventured forth, rising early and late in the evening" – Rabbi Yochanan said: To keep them from Shema in the morning and evening. "And he stood there for forty days" – Rabbi Yochanan said: Parallel to the forty days in which the Torah was given.

ערובה 6.

- Radak ערבון (collateral)
- Tehillim 119:122 ערוב עבדך לטוב (protection)
- Shabbat 56a תערובת (mixture)

7. Talmud, Shabbat 56a

כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, שנאמר "ואת עשרת חריצי החלב האלה תביא לשר האלף ואת אחיך תפקד לשלום ואת ערבתם תקח." מאי "ערבתם"? תני רב יוסף: דברים המעורבים בינו לבינה.

Anyone who went to the wars of David's house wrote a bill of divorce for his wife, as it says, "...And you shall take arubatam." What is arubatam? Rav Yosef taught: That which is mixed (me'orav) between him and her.

8. Bereishit 37:13-20 (tr. JPS 1985, c/o sefaria.org)

(יג) ניאמר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הַלוֹא אַחֶיךּ רִעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחָךּ אֲלֵיהֶם נִיאמֶר לוֹ הַנָּנִי: (יד) ניאמֶר לוֹ לֶךְ נָא רְאֵה אֶת שְׁלוֹם אַחֶיךּ וְאֶת שְׁלוֹם הַבְּשְׁכֵּם לְכָה וְאֶשְׁלָחָרּ אִישׁ וְהָנֵּה תֹעֶה בַּשֶּׁבָה וֹיִשְׁאָלָהוּ הָאִישׁ לְאמֹר מֵה תְּבַקּשׁ: (טוֹ) נִיּאְצֶאָהוּ אִישׁ וְהָנֵּה תֹעֶה בַּשֶּׁבָה וָיִשְׁאָלָהוּ הָאִישׁ לָאמֹר מָה תְּבָקשׁ: (טוֹ) נִיּאמֶר אָת אַחִי אַמְרִים נַלְּכָה דֹּתְיְנָה נַיֵּלְדְּ אֹתוֹ נִיְּמְצָאֵם בְּדֹתְן: (יח) אָנִילְהוּ וְנִיְצָאֵם בְּדֹתְן: (יח) נִיּאמֶרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו הַנַּה בַּעַל הַחְלֹמוֹת הַלְּזֶה בָּא: (כ) וְעַתָּה לְכוּ וְנַהַרְגָהוּ נִיְשְׁלָבהוּ בַּעָל הַחְלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא: מָכֹ וְנַהַרְגָהוּ וְנַרְאָה מַה יִּהְיוֹ חֲלָמֹתְיו:

Israel said to Joseph, "Your brothers are pasturing at Shechem. Come, I will send you to them." He answered, "I am ready."

And he said to him, "Go and see how your brothers are and how the flocks are faring, and bring me back word." So he sent him from the valley of Hebron. When he reached Shechem, a man came upon him wandering in the fields. The man asked him, "What are you looking for?"

He answered, "I am looking for my brothers. Could you tell me where they are pasturing?"

The man said, "They have gone from here, for I heard them say: Let us go to Dothan." So Joseph followed his brothers and found them at Dothan.

They saw him from afar, and before he came close to them they conspired to kill him. They said to one another, "Here comes that dreamer! Come now, let us kill him and throw him into one of the pits; and we can say, 'A savage beast devoured him.' We shall see what comes of his dreams!"

9. Two key articles

- Rabbi Amnon Bazak, ('הלק א') פרק יז דוד וגלית (חלק א')
- Prof. Yonatan Grossman, המסרים שבסיפורי שליחות יוסף לאחיו בשכם ושליחות דוד אל אחיו אל המחנה, Megadim 24 (5755)

10. Points of comparison

Language

•	1 <i>7</i> :42	39:6
•	1 <i>7</i> :15	37:2
•	16:5-13	37:4-8
•	1 <i>7</i> :13	3 <i>7</i> :12
•	1 <i>7</i> :1 <i>7</i> -18	3 <i>7</i> :14
•	1 <i>7</i> :25-27	37:15-1 <i>7</i>
•	1 <i>7</i> :28	37:19-20
•	18:27	41:45
•	18:13-16	41:45-46

11. Prof. Yonatan Grossman, המסרים שבסיפורי שליחות יוסף לאחיו בשכם וכו', Megadim 24 (5755)

ישנם מקרים שבהם השליחות פועלת כאמצעי חינוכי לשליח עצמו. היא מסייעת לו לפתח את אישיותו ותורמת תרומה של ממש לעולמו הרוחני והנפשי. על השליח להפנים את חוויית השליחות ומסריה והדבר מכשיר אותו לקבלת תפקיד נוסף, בכיר יותר, תפקיד מכריע אשר עליו ליטול בהמשך דרכו. Sometimes agency acts as a means of education for the agent personally. It helps him develop his personality, and it adds substantively to his spiritual world. The agent must internalize the agency experience and its lessons, which prepares him for an additional role, more advanced, a decisive role which he must take on along his path.

12. Shaul's signs

- 2 men in Tzeltzach tell you the donkeys have been found (10:2)
- 3 men going to Gd in Beit El, with 3 goats, 3 loaves and wine, give you 2 loaves of bread (10:3-4)
- Prophets meet you at Gd's hill, a Plishti site, with instruments, and you become a prophet (10:5-6)

	Radak	Abarbanel	Malbim
Metamorphosis	Prophet	Prophet and King	King of a Diverse Nation
2 men in Tzeltzach	ŝ	Family: Donkeys are Found	People who are like graves
3 men in Beit El	Place of Prophecy	King: 3 Types of Ruler	People who bring korbanot
Prophets at Gd's hill	Becoming a Prophet	Man of Gd	People who become godly

13. Rabbeinu Nisim, Derashot haRan 11

על דעתי הוא כך, שהם רצו שעיקר המשפט במה שבין אדם לחבירו יהיה נמשך מצד המלכות, והוא אומרו (ש"א חד - ה) "ויתקבצו כל זקני ישראל ויבואו אל שמואל הרמתה ויאמרו אליו הנה אתה זקנת ובניך לא הלכו בדרכיך עתה שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים," ופירושו אצלי הוא כך, שהם ראו שמה שצריך לסידור המדיני, יהיה מתוקן כשימשך מצד המלכות משימשך מצד השופט, ולכן אמרו "הנה זקנת ולא תוכל לשפוט עוד," ובניך אינם ראוים שיחול בנו השפע האלקי על ידיהם, כי אינם הולכים בדרכיך, ולכן ראוי שיהיה לנו מלך, ושיהיה משפטנו על פיו, והוא אמרם "שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים."...

וורה מלך בסתם שיאמרו "שימה לנו מלך", או שיבקשוהו לסיבת תיקון מלחמותיהם, לא ימצא להם בדבר הזה עון או חטא, אבל מצוה. אך היה חטאתם באמרם "שימה לנו מלך לשפטנו ככל הגוים," שרצו שיהיו משפטיהם נמשכים מצד המלכות, לא מצד שופטי התורה. ויורה מצוה. אך היה חטאתם באמרם "טיירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו תנה לנו מלך לשפטנו," לא אמר "כאשר אמרו תנה לנו מלך" בלבד... ומפני זה אמר ד' לשמואל "לא אותך מאסו כי אותי מאסו ממלוך עליהם" (שם ז), כי הם בוחרים בתיקון ענינם הטבעי, משיחול בהם ענין האלקי. In my opinion it is this: They wanted basic justice between parties to come from the throne, as in Shemuel I 8:4-5, which I take to mean that they thought that national order would function best when it flowed from the throne, as opposed to from the Shofeit. Therefore they said, "You have aged and you can no longer judge," and your children are not suited to cause Divine benefit to be manifest upon us for they do not follow your ways. Therefore, it would be appropriate for us to have a king, and for our judgment to happen through him. Thus they said, "Place a king upon us to judge us, like all of the nations"...

Had they asked for a king in general, saying, "Place a king upon us," or had they asked for the sake of battle, there would have been neither guilt nor sin in this, but a mitzvah. Their sin was only in saying, "Place a king upon us to judge us, like all of the nations," wanting their judgment to flow from the throne, not from judges of Torah. We see this in 8:6, in which it did not say, "As they said: Place a king upon us" alone... And therefore Gd said to Shemuel, "They did not reject you, but they rejected Me from reigning over them," for they chose natural running of their affairs, as opposed to Divine control.

14. Rabbi Amnon Bazak, ("חלק א") דוד וגלית (חלק א")

בין היתר, משותפת ליוסף ולדוד תכונת השאפתנות. יוסף חולם חלומות על שלטון גדול, והתעניינותו של דוד בפרס המובטח למי שיכה את הפלשתי... מעידה על אמונה ביכולתו להשיגו. סביר להניח, שתכונה זו הוזנה גם על ידי נתוניהם האובייקטיביים של השניים - בהיותם נבונים ניפי מראה

ואולם, כאן גם בולט ההבדל שבין התנהגותו של יוסף כלפי אחיו ובין התנהגותו של דוד. יוסף הביא את דיבתם הרעה של אחיו אל אביו, ובכך גרם לקנאתם ולשנאתם, בייחוד לאחר שקיבל כתונת פסים מאת אביו. מציאות זו לא מנעה ממנו מלספר לאחיו על חלומותיו, שמשמעותם הברורה הייתה שהם עתידים להשתחוות לו, ושיוסף עתיד למשול בהם. בהתנהגות זו החמיר יוסף את המצב עוד יותר... והוא נענש עליה בתקופה ארוכה של שבי במצרים.

דוד, לעומת זאת, אינו נכנס לעימותים מול אחיו, ואינו מגלה בשום שלב יחס שלילי כלפיהם. גם כאשר מטיח בו אליאב, מתוך כפיות טובה, האשמות שווא, אין הוא נגרר לעימות, אלא עונה בצניעות: "מֶה עֲשִיתִי עֲתַה הֱלוֹא דָבַר הוא."